СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. 291. Джерзі Сити, Н. Дж., пятниця, 15-го грудня 1939. No. 291. Jersey City, N. J., Friday, December 15, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ в злучених державах америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею злучених держав америки. Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1018, 4-0807. THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

МОРСЬКА БИТВА БІЛЯ БЕРЕГІВ ПОЛУДНЕВОЇ АМЕРИКИ

БУЕНОС АЙРЕС. — Недалеко берегів Уругваю відбулася завзята морська битва між німецьким кишеньковим бойовиком „Граф Спе" і трьома англійськими кружляками, „Ахілес", „Ейджекс" і „Екзетер". Битва тревала 18 годин, після якої німецький корабель, тяжко ушкоджений, заїхав поспішно до невтрального уругвайського порту в Монтевідео, маючи на своїм покладі 30 убитих і 60 ранених. Англійський корабель „Екзетер" був також підчас боротьби тяжко ушкоджений і мусів уже скоріше віддалитися. Два інші кораблі зазнали лекших ушкоджень. Опісля й англійські кораблі вдались до уругвайського порту, але не до того самого, в якім був „Граф Спе".

Ця боротьба була раніше плянована. „Граф Спе" вже від довшого часу бушував недалеко берегів Полудневої Америки, нападаючи торговельні кораблі Англії і Франції. Того дня, в якім відбулася згадана битва, він також напав на англійський бойовий корабель „Ейджекс", що конвоював кілька торговельних кораблів. „Ейджекс" почав відбиватись та водночас повідомив про це два англійські кружляки, які шукали „Графа Спе". Ті відразу прибули на місце і взяли „Графа Спе" з трьох сторін. Останній відстрілювався, як міг. Він мав на собі гармати тяжкої ваги, по 11 цалів. Англійські кораблі мали менші гармати, по 6 цалів. Зате англійських було три, а він сам один. Що сталося з „Ейджексом", який подався скоріше, невідомо. Боротьба в своїй кінцевій стадії підсунулась під самі береги Уругваю, так, що видно було кораблі з берега і видно було вогонь з їх гармат.

Як лиш корабель причалив до порту, на корабель удався німецький місцевий консуль. Також занялись цею справою уругвайські власті й американський консуль, бо та боротьба цілковито поломала „панамську деклярацію", яка застерігала для американських країв невтральну смугу довкруги берегів, 300 миль широку.

НІМЕЦЬКІ ЦИВІЛЬНІ КОРАБЛІ ЛАМАЮТЬ БЛЬОКАДУ.

ВЕРА КРУ (Мексико). — Німецький 32,000-тоновий пасажирський корабель „Колюмбус", що з вибухом війни заховався до невтрального мексиканського порту, тепер приготовився їхати додому. Після того, як іншому німецькому кораблеві, „Бремен", вдалося щасливо заїхати з совєтського порту Мурманська додому, німці переконані, що Північне море настільки вільне від англійських воєнних кораблів, що й „Колюмбус" може пускатись у дорогу.

Німецькі корабельні представники в Ню Йорку заявили, що вже сім великих німецьких кораблів, що знаходились у невтральних портах, передістались додому.

СКОНФІСКОВАНО ПОЧТУ ДО НІМЕЧЧИНИ.

НЮ ЙОРК. — Залога американського корабля „Екзетер" розказувала, що в Гібральтарі зупинив їх англійський воєнний корабель і, зробивши ревізію, звелів забрати з корабля 700 мішків почти, призначеної для Німеччини. Та почта їхала з Америки через Італію до місця призначення.

АЛІЯНТИ ЗАМОВЛЯЮТЬ ЗБРОЮ.

НЮ ЙОРК. — Англія замовила в Америці черговий 200 бойових літаків, а Франція замовила 270, за ціну 20 мілінонів долярів. Американські летунські кола заповідають, що досліди з новим гончим літаком дали надподівано добрі успіхи. Цей гончий літак, призначений до переслідування бомбовиків, може дуже скоро взноситися вгору, а опісля може робити до 420 миль на годину. Крім того ним легко маневрувати та робити всякі штучки в повітрі.

ЗРІСТ ЖЕРТВЕННОСТИ В АМЕРИЦІ.

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту подав до відома, що з вибухом війни повстало багато нових організацій в Америці, з ціллю помагати потерпілим людям в Европі. Коло 200 таких організацій записано в департаменті стейту, і вони вподовж серпня зібрали на гуманітарні цілі в Европі $160,000. В жовтні та сума була значно вища.

РОЗШУКИ У ВЗАЄМОВІДНОСИНАХ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — У спеціяльним конгресовім комітеті, що досліджує відносини в праці й розглядає роботу комітету взаємовідносин праці, зізнавав голова „прогресивної юнії вуглекопів", Озаник. Він сказав, що комітет взаємовідносин праці, хоч є федеральною інституцією, був односторонній і попирав ту юнію вуглекопів, що належала до К.П.О., помагаючи їй здобувати контракти з властниками. Джана Луїса, голову К.П.О., Озаник назвав „диктатором", який на ріжні становища назначав своїх людей, не питаючись нікого.

КРИТИКА КОМІТЕТУ ДАЄСА

ВАШИНГТОН. — Вслід за легким натавруванням комітету Даєса з боку президента Рузвелта натаврувала його і пані Рузвелтова, кажучи, що тепер дуже легко дістати тавро „комуніста", або комуністичного „фронтовика".

Пані Рузвелт ставала недавно в обороні конгресу американської молоді, який згаданий комітет закидав комунізм. Пару місяців раніше пані Рузвелт закинула полк. Чарлзові Линдбергові прихильність до націзму за те, що він висказав думку, що Америка не повинна втручатись до европейської війни, бо це війна за владу.

КОНСУМЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТЕСТУЮТЬ

НЮ ЙОРК. — Федерація консумційних організацій опублікувала заперечення, начебто вона була схильна до комунізму і тихцем поширювала комунізм. Згадана федерація наводить факти, що не лише не поширювала комунізму, але той комунізм поборювала.

ВИПАДОК, ЧИ ЗЛОЧИН?

Д-р Френк Веб, повітовий лікар у Лос Анджелесі, Каліфорнія, ствердив, що кожна з пятьох осіб, які згинули оноді підчас автомобільного випадку, їдучи в авті Лорела Гарвія Крофорда, не згинули від упадку, але внаслідок сильних ударів у голову. Крофорд далі обстоює, що вони всі згинули від того, що авто впало з висоти тисячі стіп.

ПОМЕР У ЖАЛОБІ ЗА ПОЛЬЩЕЮ

Джан Давіч, 69-літній польський імігрант з Ню Бритену, Конетикот, зробив підчас німецько - польської війни обіт, що він не буде голитися, поки Польща не здобуде назад своєї незалежности. Два місяці по зложенні обіту він помер. Його й поховано з „жалібною бородою".

БУВ РІВНОЧАСНО НА ДВОХ ПРАЗНИКАХ

Ніл М. Мерит з Меккормика в стейті Савт Каролайна хотів бути на грі в футбол і піти на полювання на перепелиці. Не можучи рішитися, що з того вибрати, пішов на полювання, але казав своєму слузі нести радіо, з котрого він чув, як ішла гра. Слухаючи радія, сполював дві перепелиці.

ІНДІЯНИ ЗАКЛОПОТАНІ ПОСУХОЮ

Індіяни племени зуні в Новім Мексику кажуть, що такої посухи, як цьогорічна, вони не памятають. Тому вони й рішилися на спеціяльно врочисті святкування в честь богів дощу. Племя визначило на ту ціль 5,000 долярів. Шість днів за чергою будуть їти ці врочистості, на яких будуть витати „віщунів богів дощу".

Що край терпить від браку дощу, признає Бюро Погоди у Вашингтоні, за обчисленням котрого краєві не достає тепер 400 біліонів тон дощу.

НЕ ОХОРОНЯЄ ПЕРЕД ВИПАДКОМ

Освалдові Стормові, санфрансіському поліцаєві, що належить до бюра запобігання нещасливим випадкам, випав припадково підчас закупна в цигаретовій крамниці його службовий револьвер. Підносячи револьвер, він, нехотячи, потягнув за курок і вистрілив. Куля попала йому в ногу.

АМЕРИКА БУДУЄ КОРАБЛІ

Морська комісія подає до відома, що впродовж трьох останніх днів цього тижня в Злучених Державах спустять на воду 5 нових кораблів, а саме: „Мормаканд" у Честері, Па.; „Санта Тереса" в Нюпорті; „Флаїнг Фиш" і „Комет" у Карні, Ню Джерзі; та „Делбразил" у Спаровс Пойнті, Меріленд.

Кожний з тих нових кораблів має 6 до 9 тисяч тон місткости.

Великий рух з будовою кораблів починається на побережжі Тихого океану.

ЧИ САБОТАЖ?

БУКАРЕШТ. — Наслідком того, що експльодував котел у фабриці целюльози в Трансильванії, згинуло 50 осіб і було багато ранених. В Берліні приписують останні такі часті пожари нафтових піль і тим подібні саботажі — британським тайним агентам.

ЗАМОВЧАТИ І ПЕРЕД ВЛАСНОЮ ЖІНКОЮ

ЛОНДОН. — Понад сім годин тревала в палаті послів тайна нарада над справою воєнного постачання Великої Британії. Це була критика уряду. Що там було говорене має остатись повною тайною. Про це не вільно послам згадувати навіть перед їх власними жінками.

САМОГУБСТВО ЧЕРЕЗ СВАРКУ РОДИЧІВ

Остин Вурстер, 18-літній студент міської колегії Ню Йорку, вискочив крізь вікно свого мешкання й розбився на смерть на подвірю. Поліція довідалася від його товаришів, що він нераз говорив про наміри самогубства, кажучи, що як його родичі не перестануть сваритися, він покінчить із собою.

Поліція теж ствердила, що саме перед самогубством хлопчини мати й вітчим сильно сварилися.

СХОРОНИЩЕ ДЛЯ МОТИЛІВ

Місто Пасифик Гров у Каліфорнії є мабуть одинокою місцевістю в світі, в котрій можна дістати поважну кару за мотиля. Міський уряд ухвалив свого часу закон, на основі котрого можна бути засудженим на пів року вязниці або 500 долярів гривни за нарушення мотиля породи монарх.

Завдяки цьому законові в цю пору в Пасифик Гров можна бачити дуже багато цих монархів, що прилітають сюди з північних околиць, утікаючи перед холодом.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАКИ ВИКИНУТЬ СОВЄТИ З ЛІГИ НАЦІЙ

ЖЕНЕВА. — Делегати, зібрані на обради Ради Ліги Націй, є того переконання, що для Совєтів не повинно бути місця в Лізі Націй. Представник Аргентини заявив, що коли Совєтів не викинуть, то його держава не залишиться членом Ліги Націй. Совєтський представник, предчуваючи, що станеться, покинув Женеву і не брав участи в нарадах Ліги.

ЗБУВАЮТЬ МОВЧАНКОЮ І БРЕХНЕЮ.

МОСКВА. — Совєтське населення спершу нічого не знало, що діється в Лізі Націй з осудом Совєтів за їх напад на Финляндію, а потім подано через радіо малу згадку про неправди, звернені проти Совєтів, а виголошені в Лізі Націй представником фінського буржуазного уряду.

СОВЄТИ ВІДКЛИКАЛИ З РИМУ СВОГО ПРЕДСТАВНИКА.

РИМ. — Совєти відкликали не тільки з Женеви свого представника Якова Сурица, але також візвали до негайного повороту М. Горельчина, свого посла до Риму. Горельчин щойно прибув до Італії й був тут усього 15 днів. Іще навіть не мав часу представитись італійському урядові, а вже дістав наказ вертатись до Москви. Підчас його побуту було в Італії повно протисовєтських демонстрацій. У тому часі, як кажуть, Італія вислала кількадесять літаків до Финляндії. І мабуть те все є причиною, чому Москва хоче дістати інформації з першого джерела. Бо як не як, а вона таки дбає про те, що про неї в світі говорять і точно за тим слідкує.

ТЕРТЯ ЧЕРЕЗ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ.

ЛОНДОН. — Лорд Дарнлі, попертий лордом Арнолдом і єпископом з Чічестер, закинув у палаті лордів урядові, що він не використовує як слід мирового предложення Бельгії й Голяндії, яке ще є в силі. Він казав, що ще можна заключити мир без перемоги та що задля тої цілі повинна бути використана кожна нагода. Лорд Арнолд казав, що коли буде війна ведена так довго, поки революція не скине Гітлера, то Німеччина стане тоді комуністичною і буде в спілці з Росією. Тоді комунізм пошириться ще далі, а це буде страшна ціна за евентуальну перемогу аліянтів. Лорд Галіфакс, як і інші, жалував, що ці справи піднесено підчас явної дискусії й у такий час, що така дебата може дати Німеччині й іншим нагоду до думання, що Велика Британія заломана і не є одної думки. А лорд Балфур підкреслив, що в Німеччині панує насильство й терор. А як довго панує там режім терору, так довго не може бути мови про якесь замирення.

УСПІХ БРИТІЙСЬКОЇ СУБМАРИНИ.

ЛОНДОН. — Воєнний комунікат подає, що англійська субмарина, яка слідкувала за кораблем „Бремен", затопила німецьку субмарину та торпедувала німецький кружляк на Північному морі.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ.

ПАРИЖ. — До весни 1940 року мають перенестися з Галичини і Волині на німецькі території до 100,000 німецьких кольоністів. Німеччина має „віддати Росії" зо своїх окупаційних земель 500,000 українців і 300,000 білорусів. Щодо цього останнього, тяжко означити термін, бо не знати, як таку масу людей переселити. Найважніша перешкода транспорт.

НІБИ „ПАРЛЯМЕНТ".

ПАРИЖ. — Новий польський уряд хоче надати собі якнайбільше „законности" й уходити за такий, що уявляє собою представництво цілого польського народу. Ось тому установлено „Раду Стану", щось у роді малого парляменту з 24 осіб. До цеї ради належить між іншими і славний польський музика Гнат Падеревскі.

ПОЛЬСЬКІ ВІСТІ ПРО „НІМЕЦЬКИЙ ТЕРОР".

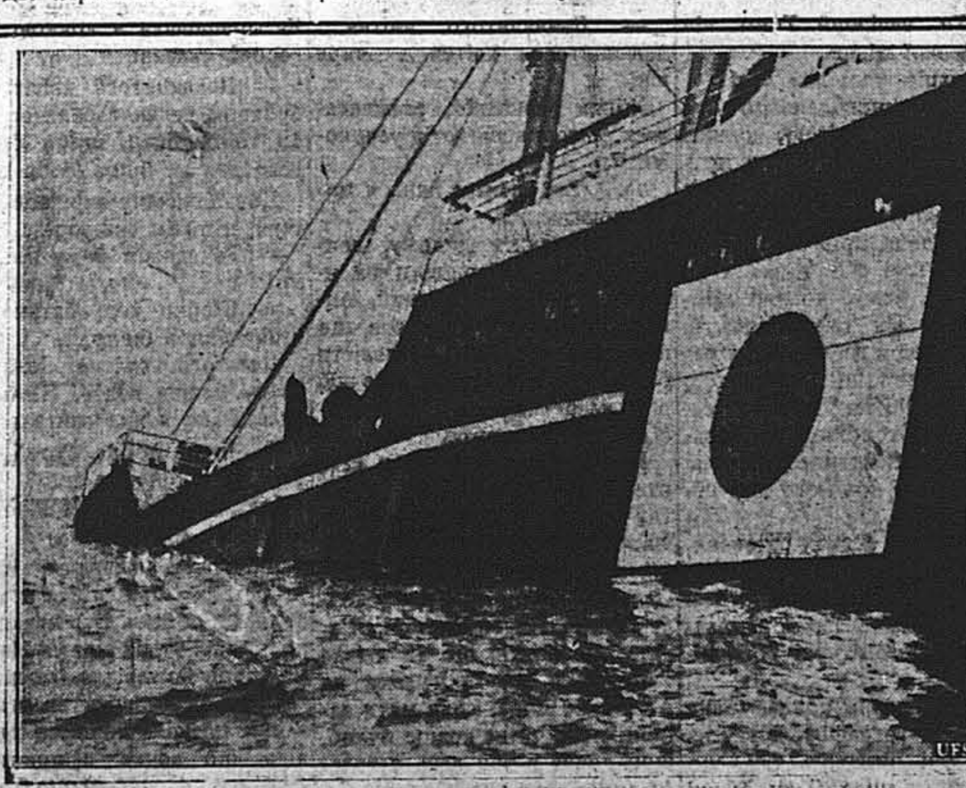
ПАРИЖ. — Польська пресова аґенція подає, що німецька влада „вистріляла в Познанщині 5,000 поляків". Також подають про масові арешти поляків та про те, що німці вивозять з польських міст, головно з Кракова, діла штуки та ріжні дорогоцінні історичні памятки. Таке розголошують „міродатні чинники", себто польські урядові кола, кажучи, що мають інформації з міста.

ФІНИ ДЕРЖАТЬСЯ!

КОПЕНГАГЕН. — При вдержуванні міста Салмі, що має стратегічне значіння, совєтська армія втратила яких 7,000 жовнірів. Це є на далекій півночі. А над озером Ладога фінські частини посунулись на совєтську територію. В усіх тих боях фіни втратили 250 жовнірів.

В ОБОРОНІ „БІДНИХ РОБІТНИКІВ".

МОСКВА. — Совєтська преса розписується далі дуже широко про те, як то страшно терпіли робітники під „буржуазним фінським правлінням", та як не можна було навіть зійтись трьом робітникам, щоб їх не брали за шпигів.

ЗАТОПЛЕННЯ ЯПОНСЬКОГО КОРАБЛЯ „ТЕРУКУНІ" КОЛО АНГЛІЇ.
Корабель затонув, ударившися з німецькою плавучою міною. З залоги врятовано 178 осіб, з пасажирів 28.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число в пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МОСКОВСЬКА ОБЛУДА

Відклик Фінляндії до Ліґи Націй закінчився так, як можна було сподіватися, себто відкиненням Росією пропозиції Ліґи Націй перервати воєнні кроки проти Фінляндії та згодитися на переговори.

Зроблено це в спеціяльно російський спосіб. Відкинути голословно пропозицію Ліґи на посередництво Росія, що все горлала про свої миролюбні наміри й про свою принципіяльну згоду на інтернаціональні трибунали, не могла. Тому зробила це в свій крутарський, фарисейський спосіб. Вона неначе признала, що справи непровокованих аґресій великих держав проти малих належать до Ліґи Націй, але рівночасно перечить, немовби щось подібне трапилося в цьому випадку нападу Росії на Фінляндію. Мовляв, тут нападу Росії зовсім нема. Росія зовсім не нападає на правний уряд Фінляндії. Навпаки, вона виступає в обороні правдивого фінляндського уряду, а розуміє під цим правдивим урядом ґрупу російських прихвостнів, з яких Росія сформувала нібито фінляндський уряд.

Московська інтриґа в Фінляндії добре нагадує українцям подібну інтриґу Москви супроти України в 1918—1920. роках, коли большевики в такий спосіб признавали за український уряд уряд Директорії, але проти нього потім висунули ґрупу російських підсусідків, назвавши їх справжнім українським урядом. Здобувши Україну, Москва не дозволила навіть цьому урядові правити Україною, але піддала його відразу під контролю московського центру, що кермував Україною як царі царською ґубернією.

Нинішня московська інтриґа в Фінляндії, як колишня московська інтриґа в Україні, відбиває різко в дзеркалі зовсім аналоґічну політику Японії в Манчуку. Там Японія захопила в свої руки велику частину Китаю й перемінила її нібито в державу, зовсім незалежну, але на ділі дуже залежну від Японії. Зогляду на те, що це Манчуко було створене проти інтересів Росії, Росія ніколи не переставала таврувати цю політику Японії як грубе нарушення волі народу Манчука. При кількох уже нагодах Росія відмовлялася трактувати Манчуко як самостійну державу і за кожним разом Росія піддержувала перед цілим світом, що Манчуко є лицемірним твором Японії. Не зважаючи на такі протести, та сама Росія послугується такою самою методою, коли це їй вигідно, й перед цілим світом виправдується власне такою політикою, за яку вона сама так гостро осуджувала Японію.

Ця дволичність це ще один доказ, що Росія сперла свою політику цинічно на засади політики сили, політики, що не має нічого з засадами справедливости або правди.

З ЗЕЛЕНОЇ БУКОВИНИ

(Подає УПСР як уривок листа з Чернівців (під РуМунією) з 16. листопаду 1939).

Ви вірите в те, що в радіо чули про наші полекші? Вдоволіться тим! Ми теж так зробили. От дихаємо! Наші „покровителі" під напором подій потратили голови. До сьогодні нам казали, що кілька зайшлих „русинів" з Галичини „зрутенізували" цілі румунські села, а на Буковині не існують українці. Яка ганьба для них! Сьогодні існуємо на папері і бодай раз на радіо признали перед світом, що ми тут є. Відновився наш бідненький театр із своїми виступами „Ой, не ходи, Грицю"... по сотий раз. „Кобзар" почав проби співу. Студентські товариства законом розвязані. Будуть існувати тільки фахові студентські корпорації без ріжниці народности. Провідниками тих корпорацій будуть професори дотичних факультетів, отже не наші. Наших, якби були й знайшлися, не допускають стати університетськими професорами. Преса має свойого редактора, що редаґує згори. З літературного боку то може можнаб щось зробити. І в неможливостях можна знаходити можливості. Пан Пікорович (бувший видавець „Самостійної Думки" в Чернівцях. — Прим. УПСР) вже два місяці в концентраційнім таборі. З іншими, як лише задумають рушитися, стається те саме. Це річ ясна і самозрозуміла... Учителі, професори, урядовці, коли хочуть ними оставатися, мусять доказати своє корінне румунське походження. Дехто відлетів, дехто пізніше вилетів, а тими, що осталися, витирають усі кути, не зважаючи на те, що все в порядку. **Школа наша не існує. Все, що кажуть, брехня. Навіть курси українознавства української школи не відбуваються.** Все ходяче спить, тільки в жилах кров гуляє. Серце стукає і відгомону надслухує. Мусите взяти на увагу, що в нас треба добре вихилятися, щоб жити і кінці зводити докупи, бо податки подвійні для нас, а не як у людей „праведних".

ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА НІМЕЧЧИНИ

(Голос німецького ґенерала).

Німецький ґенерал Зект, відомий як орґанізатор німецького війська ще перед владою Гітлера, був один із тих німців, що після поразки Німеччини в світовій війні ставилися прихильно до Росії. За парляментарної влади від 1922 до 1933 року Німеччина була в Союзі політичнім і воєннім з Советською Росією. Коли зріст націонал-соціялізму в Німеччині показував ґенералові Зектові, що парляментарна демократична влада мусить упасти, він видав тодіж, у січні 1933 року невелику книжечку: „Німеччина поміж Сходом і Заходом". Від того моменту минуло майже 7 років, уже помер і сам автор цієї книжечки. Одначе думки, висловлені в ній, мають живий інтерес для кожного, хто хоче зрозуміти теперішнє положення в Европі.

Відомо, що в німецькій заграничній політиці перед Гітлером і за влади Гітлера були дві головні течії. Одна була протипольська і протиросійська, вона вказувала німцям шлях на схід. (Альфред Розенберґ). Ця лінія була в основі прихильна до Англії, люди цього погляду вірили в згоду і порозуміння Німеччини з Англією. Друге лінія теж протипольська, але разом направлена також проти Франції та Анґлії. Ще Бісмарк був того погляду, що Німеччина не має причини сваритися з Росією, і радив своїм наступникам, щоби були в згоді, і приязні з росіянами. Бісмарків заповіт згадує ґенерал Зект у своїй книжці і свої висновки політичні навязує до слів німецького „залізного канцлера".

Зект перестерігав німців перед надіями на прихильність Анґлії. Навпаки, зазначає ґен. Зект: „Анґлії треба миру, бо тільки коли цей мир є, може вона забезпечити ще деякий час своє сильно потрясене положення в світі. В новім підсиленні Німеччини, господарськім і воєннім, Анґлія бачить загрозу для европейського миру". Тому,—робить висновок Зект, — Анґлія все буде стояти проти Німеччини: „На свойому шляху в будучності Німеччина не **буде могти спертися на піддержку Анґлії".**

Не вірив Зект також у можливість порозумітися з Францією. Він писав, що Франція готова піти на порозуміння з Німеччиною лише в тім разі, коли німці погодяться на капітуляцію. Тому Зект відкидав як небезпечну ілюзію всякі спроби німецького уряду договоритися, як рівний з рівними, з Францією та Анґлією. Він передбачав лише одно: неминучу боротьбу. А коли боротьба, то треба шукати созників, абож оминати невигідного положення — війни на два фронти. Не вірив Зект у те, щоби поляки добровільно погодилися на зміну польських західніх кордонів. Тому вважав, що Німеччині доведеться раніше чи пізніше вести боротьбу проти Польщі і проти Анґлії та Франції. Польщу не вважав Зект за таку сильну, щоб вона моґла удержати сама фронт проти Німеччини. Але він боявся, щоб до західньої протинімецької коаліції не прилучилася Советська Росія. Тому обстоював думку, що Німеччині треба бути в мирі з Советським Союзом, бо тільки так буде забезпечена Німеччина від удару в спину. Ґен. Зект наводить приклад, що перемога Німеччини над Францією 1870/71 року була легка головно завдяки прихильній невтральності Росії. Навпаки, поразка Німеччини 1918 року була наслідком війни на два фронти — проти Франції та Росії.

Ґенерала Зекта зовсім не турбувало те, що в Росії панує большевизм. Цей режім він уважав за російську внутрішню справу. Большевицька Росія все була прихильна до Німеччини: „Нема підстави для зміни російської зовнішньої політики в напрямі противенства до Німеччини, якщо це противенство не буде зроблене нами". Зект указував на великі господарські вигоди для Німеччини від союзу з Советською державою: з Росії Німеччина може дістати дерево, залізну руду і бензину та багато інших матеріялів. Свої фабричні вироби Німеччина може вигідно продавати в СССР.

Відомо, що в своїй пропаґанді та аґітації німецька націонал - соціялістична партія все підкреслювала, що для неї большевизм — найбільший ворог. Проте Зект дає свою раду німецьким націонал-соціялістам, що вже були в січні 1933 року на порозі до державної влади:

„Якщо націонал - соціялізм стоїть на тім, що лише в ньому втілений сильний уряд і є в стані рішитися на закордонно - політичне порозуміння з Росією без внутрішньої шкоди, то це зрозуміле, і требаб витати, якщо з того був би зроблений висновок, що з цього (німецького) боку не буде ніякого засадничого відхилення від такого порозуміння".

На початку націонал - соціялістиної влади німецькі провідники не слухали цих рад свого ґенерала. Пакти „проти Комінтерну", знищення советсько - німецького союзу, постійна протибольшевицька пропаґанда в Німеччині — все це, здавалося, зіпсувало було назавжди відносини між Берліном і Москвою. Але прийшов час, коли, як показується, німецька націонал - соціялістична партія вернулася до тих ідей, які висловив у своїй книжці ґенерал фон Зект. Заґроза війни на два фронти була причиною нового зближення між Німеччиною і Советською державою. Не настрої правлячої політичної партії, а погляди воєнних спеціялістів і їхні пляни вирішили, з ким іти Німеччині. Про воєнно-політиний союз Німеччини з Советською Росією 1922 р. в Рапальо Зект писав, що він **„пройшов крізь воєнні руки".** І про дальші відносини Берліну та Москви він писав, що вони мають бути під контролею **„вояцького слова".** На думку Зекта, вирішальне значіння для будучности Німеччини має не Захід, а Схід, головно відносини до Росії. Ця думка перемогла в 1939 році. Німеччина відновила приятельство з СССР.

О. Г.

МІЖ СУЧАСНИМ І МИНУЛИМ

Крилос. Глибокі рови, високі вали викопаної землі. А в ровах робітники-селяни, ніби копачі золота, кожну лопату землі перебирають, кожну груду глини перевірюють — кожною знахідкою: зламком посудини, знадібя, фраґментом фреску чи капітелю радіють. І в старій дзвіниці повстає музей: чорними очодолами споглядають ряди черепів, як на столах і на стінах ростуть довгі низки куснів скла, каменю й металю — решток того, що зосталося з їх задумів і починів творчих, із творів їх рук і ума, їхньої культури духової. І живим золотом жевріють нитки чільця на черепі князівни... І сонце розсотує їх ткань золову, розсновує в міст осяйний між сучасним і славою минулого.

Понад ровами, над із каменю тесаними могутніми основами слави колишньої — стоять задумані глибоко, ніби заворожені чимось люди — селяни з усіх сторін країни. У відкритій книзі життя живого читають. У глибині ясних, хоч і заснованих якоюсь вологістю очей, знімаються знову високо стіни Собору і Володаря бачать вони на золотокованому столі — співцем „Слова о полку" оспіваному — посеред величі, блеску і пишноти, що їх творчим замислом своїм будівничі, ремісники і мистці створювали. І за стінами, що відгородили їм на мить — від сучасности, кипить життя багате, буйне, невгомонне: і Тік Золотий дзвенить стукотом коліс і від воріт і валів поклики сторожі лунають...

І проходять століття як одна хвилина. І знов очі людей, наче пальці сліпця-інваліда, кожен камінь фундаментів могутніх облапують, на кожному зламі їх квадрату зупиняються, до саркофаґу князівського, немов до батьківської могили припадають. І боляче так і соромно за недовірків тих — культури великоучених світочів, „роздертих сумнівами, битих стидом" розумників наших таки, що не згірше варварів степових домовину велику знову грабити сьогодні хотілиб, славу її нівечилиб, однієї ниточки в золототканому чільці князівни не лишилиб...

* *

В Церкві Успенія Пресвятої Богородиці, Соборі Галича княжого, його — Володаря Великого Осмомисла Ярослава — ховали. Сімсот пятьдесять два роки тому, другого дня місяця жовтня... І заворожені, пойняті великою леґендою думи шалені наші поривaються прокладати — поперез сучасність — мости від величі і слави минулого — в будуче, в прийдешність нашу. Вчувається бо нам гомін походу дружинників Осмомислових, що широкими шляхами степового безкраю йшли отвирати ворота Києву...

І ще знаємо, що доба, в якій живемо і діємо, незвичайна тривожна, — це тільки передвість того, що гряде: великих і грізних днів, коли шляхом тисячей Осмомислових покличе нас знову Київ. Коли замовкнуть і соловейки і ніхто не гадатиме про „Свитання на Гончарівці" і не співатимуть люди пісень про „мир і тишину"... Коли єдиним, що на потребу, буде гаряча туга і воля людей змагатися, творити й будувати на міцних і незнищених основах духовости української, що класти їх уже сьогодні випало на долю нам.

Томуж і даремна справа чекати від нас — усіх, що напередодні того, що гряде, „будучим душу трівожимо" і, слухаючи наказу нашої традиції і крови нашої, за силу і ріст і поглиблення духовости української змагатися хочемо, — безтурботних пісень, лагідних слів і вибачливого потурання обивательським нахилам і звичкам нашого середовища і злочинним намаганням безвідповідальних людей обнижувати, спростачувати і розмінювати на дрібну монету чи на брязкальця те, що має бути покладене „во главу угла". Ольжичева візія „доби жорстокої, як вовчиця" — не романтика, не порив у невідоме, не втеча від дійсности, але сувора, невідклична вимога твердого, безжалісного — відповідального й отвертого слова! — („Напередодні").

Ф. Пельґріно.

ДОЛЯ

(1)

Ми зійшли з Мараня, високої гори в північній Альбанії. Минулу ніч провели ми в моґаметанському селі в одної селянської родини. Жінки їли з нами разом із відслоненим лицем, бо тут, як і всюди серед малісорського племени, жінка втішається деякою свободою та незалежністю. Вечір проминув на оповіданнях про духів, що в сусідньому селі показалися духи в одній хаті й люди мусіли покинути її.

Адольфо, що прийшов сюди з Чорногори, сказав, що й тут треба би подбати про освіту, щоби люди перестали вірити в забобони. Чезарію, що був уже довший час учителем в італійській школі в околиці, закурив люльку, глянув на годинник і сказав:

— Скорше як за годину авто зо Скутарі не приїде. Коли хочете, то розповім вам пригоду, що сталася тому кілька літ. Хай тоді Адольфо каже, як можна ширити освіту, коли самому...

Ми просили Чезарія, щоб оповідав. Він став оповідати:

„Небаром після війни прийшла до Подґоріци італійська родина. Чоловік, жінка й около шіснацять-літня донька. Його прислали як інжиніра й ґеольоґа, щоби розслідив земні скарби. Всю осінь ходив він по горах із помічником і двома людьми та збирав прібки мінералів. Назбирав їх повні коші. Через зиму аж до березня розсліджував із помічником це каміння. У старому камяному домику уладили собі робітню, одначе інжинір жив із родиною в селі, якої пів години від робітні.

У полвині березня став інжинір жалітися на болі голови. Часто будився в ночі та говорив наче непритомний.

Жінка довідалася, що в сусідній Рієці поселився ясновидець. Жінка постановила порадитися в ясновидця. Як інжинір поїхав до Скутарі, вона з дочкою відвідала ясновидця.

Адольфо спитався: Відки ти, Чезаріо, знаєш це? Від котрогось із альбанців?

Учитель відповів із усмішкою:

— Ти, невірний Томо, від інжинірової жінки.

І Чезаріо оповідав далі:

— Той ясновидець то був австрієць із Трієсту, колись студент медицини. Війну провів в окопах і нараз відкрив у собі цю ясновидючість.

Ясновидець приняв їх у селянській хаті. Ще жінка й не розповіла йому, по що приходить, а він уже спитав її, чи має вона з собою фотоґрафію або лист, писаний рукою чоловіка. Жінка здивувалася, витягнула з торбинки фотоґрафію і лист. Ясновидець сказав:

— Вам іде про його здоровля?

Жінка, ще більше здивована, притакнула мовчки.

— Телепатія, — запримітив Адольфо. Та Чезаріо не зважав на цю замітку і розповідав далі:

— Ясновидець поклав одну руку на фотоґрафію, другу на листа, очі завернув так, що видно було лише білки. Жінці було лячно. Вкінці ясновидець випрямився помалу та сказав, усе ще наче боровся сам із собою:

— То дуже тяжко... щось противиться.

А нараз промовив скоро:

— Дванацятого квітня... дванацятого квітня... вмре він!

Жінка злякалася, розплакалася. Ясновидець хотів успокоїти її:

— Алеж, ласкава пані, я можу помилятися.

Як верталися додому, дочка стала виговорювати на ясновидця, що він дурний, сміялася з матери та сказала, що найкраще буде все розповісти батькові. Мати просила дочку, щоб не робила того. Дочка обіцяла не говорити.

Не потребую говорити вам, яке життя було бідної жінки тих кілька тижнів. Тимчасом інжинірові покращало. З болю голови не було ні сліду. Перед 8. квітня відвідала дочку приятелька зо Скутарі. Дівчата вмовилися, що 12 квітня виберуться на проґульку на Адрійське море. Коли мати запримітила, чи не краще булоб, щоб дочка в той день осталася дома, вона розсміялася.

На другий день вечором прийшов інжинір до дому якийсь не свій. Не хотіли йому направити тієї камяної хати, де він мав робітню. Треба було перенестися з робітнею. Жінка була вдоволена з того. Як працювала з дочкою в огороді, сказав:

— Дванацятого квітня цей будинок певно завалиться. Як би то зробити, щоби батько того дня не йшов туди.

Дочка спершу сміялася з матери, а потім сказала:

— То скажім йому все, мамо!

— Щойно тоді батько напевно пішов би туди.

Десятого квітня інжиніра знову боліла голва. Ніччю не спав. Рано жінка спиталася:

— Чи не добре булоб тобі два дні відпочити собі?

Інжинір не відповів нічого й пішов до ляборатоpії.

Вполудне вернувся трохи скорше, а може жінка припізнилася з обідом. Був дуже сердитий, що мусів ждати. Наче у приступі божевілля поскидав тарілки та склянки на землю. Жінка плакала нишком, та раділа, що дочка з приятелькою ще не вернулися. Вкінці інжинір успокоївся і тепер було йому жаль того, що накоїв.

(Кінець буде).

ТОМАС Е. ДЮІ,
нюйорський повітовий прокуратор, на конвенції Републиканської Партії в Минеаполисі. Наліво: губернатор Гаролд Стасен, котрому всього 32 роки. Дюі має 37.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Річні збори відділу 345. відбудуться в неділю, 17. грудня, в 7. годині вечером, 505 — 4th St. N. E. Проситься всіх членів бути присутними. Буде: річне справоздання, вибір нового уряду і приймання нових членів. — Гр. Пастушенко, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2:30 пополудні, в парохіяльній салі, 12205 пр. Ев. Проситься всіх членів прийти на річні збори. Буде вибір уряду на 1940. рік. — Данило Бучман, секр.

ПІТСБУРГ, ПА. Річні збори Тов. Рогатинщина, від. 396., відбудуться в неділю, 17. грудня, в 2. годині пополудні, в домі під ч. 2114 Тустин ул. Проситься всіх членів і членкиць прибути начас, щоби почути справоздання уряду і контролі за 1939. рік. Відтак наступить вибір нового уряду на 1940. рік. Отож напоминається ще раз всіх прибути на збори. — Уряд.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Річні збори Бр. св. Димитрія, від. 28., відбудуться в неділю, 17. грудня, в гали церковній св. Івана Хрестителя, в Мейзвіл, Па. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо має бути вибір нового уряду на 1940. рік. Члени, що довгують, мають вирівняти свої довги. Інакше будуть суспендовані. Є члени, котрі по 3 і 4 місяці не являються на місячних зборах, то може хоть раз на рік показалибся. Отож всі як один на річні збори. Приходіть в неділю зараз по Сл. Божій. — Микола Бабяк, предс.; Ілько Чуба, кас.; Іван Онушканич, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Річні збори Сестр. св. Ольги, від. 318., відбудеться в неділю, 17. грудня, в 2. год. пополудні, в гали церковній. Члени обовязково повинні всі прийти хоч раз у рік. На цих зборах буде звіт уряду за 1939. рік і вибір уряду на 1940. рік, як рівнож провірча контроля здасть свій звіт з контролі книжок, касових і банкових. Тому члени повинні прийти і довідоатися, як мається від. каса. Члени довгуючі повинні сплатити свій довг. Через не заплачення довгу член може наразиться на суспенду. Просимо на ці збори не присилати дітей, а самим прийти. Не явившийся член заплатить кару 1. дол., а урядник 2. дол. — Анна Куштай, предс.; Онуфрей Палій, кас.; Василь Саюк, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Річні збори Сестрицтва Преч. Діви Марії, від. 151., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні. Уряд просить всіх членкиць явитися на тих зборах, бо буде справоздання уряду за 1939. рік. Також вибір уряду на 1940. рік. Просимо довгуючих членкиць вирівняти свої довги. — Анна Пипюк, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147., відбудуться в неділю, 17. грудня, на гали парохіяльній, 803 Фронт ул., точно в 2. годині пополудні. Проситься членів прийти на означений час. Уряд здасть справоздання місячне, а відтак справоздання за цілий рік. Напоминаемо членів, най стараються вирівняти свої вкладки, щоби не перетягати довгів на наступний рік і робити через те непорозуміння. Просимо родичів платити за своїх дітей що місяця. По річнім справозданню буде вибір уряду на 1940. рік. Члени, що не являться на річних зборах, будуть карані після статуту У. Н. Союзу. — Й. Матковський, предс.; Ів. Рудакевич, кас.; Іван Федорик, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Річний мітинг Бр. Пресв. Богородиці, від. 404., відбудеться 17. грудня, зараз по Сл. Божій. На тім мітингу будуть важні справі до перепровадження, а також буде вибір нового уряду на 1940. рік. — Микола Добранський, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86., відбудуться в неділю, 17. грудня, після Сл. Божої, в парохіяльній школі. Проситься всіх членів прийти на ці збори і вирішити всі справи як слід. Рівнож напоминається членів, за котрих висилалося місячний розмет до У. Н. Союзу, щоб бути так добрі і звернули той довг до бр. каси перед замкненням річного рахунку, щоб не переносити жадних довгів на наступний рік. Також напоминається тих членів, що затягнули позичку від У. Н. Союзу, всі повинні заплатити процент в тім місяці. — Гр. Сайкевич, предс.; Тр. Мороз, кас.; П. Саламаха, секр.

ГЕЙЗЛЕТОН, ПА. Звичайні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 1. пополудні, в Юніон Гол. Котрі члени довгують, мають прийти й вирівняти свій довг, щоби можливо було перевести контролю книжкового діловодства. Братство старалося зарятувати довгуючих членів, щоби вразі нещастя дістали поміч від У. Н. Союзу. Обовязком членів довгуючих є вирівняти довг. Добре діло зробили би, якби хоть одного нового члена зі собою привели і вписали до братства і У. Н. Союзу. — В. Шипула, предс.; М. Поливка, кас.; О. Костюк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 83., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 1. пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Норт Френклин ул. Проситься членів прибути численно. На зборах урядники здадуть звіт зо своеї праці за цілий рік. Контр. комісія здасть звіт з цілого діловодства за цілий рік. Буде вибір урядників на 1940. рік. Обовязком кожного члена прибути й вислухати звіту урядників і контр. комісії та спільно порадитися, як повести працю на будучий рік. — Михайло Кончак предс.; Олекса Бабак, кас.; Семен Чорномаз, секрю.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Річні збори Тов. Мир, від. 368., відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 1., в галі при Блекстон ул. Проситься всіх членів явитись, бо буде вибір нового уряду. — Я. Шаравара, предс.; М. Пророчок, кас.; І. Пригода, секр.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Збори Бр. св. Димитрія, від. 288., відбудуться в неділю, 17. грудня, в Українській Галі, 235 Карбон улиця. — А. Данилюк, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Річний мітінг Бр. св. Андрея, від. 48., відбудеться в неділю, 17. грудня, в 2. год., в домігалі Михайла Нагребецького, 84 Н. Рівер ул., Плейнс. Не явившийся член буде караний після статуту, бо конечно треба всіх, бо маємо дуже важні справи і вибір нових урядників. — Василь Березанський, предс.; Михайло Нагребецький, кас.; Ол. Мозила, секр.

ДОНОРА, ПА. Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 232., відбудуться в неділю, 17. грудня, в гали литовській, 234 Тамсон Евеню, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів, щоби прийшли на річний мітінг, бо буде справоздання контрольорів за цілий рік і будеться вибирати новий уряд на 1940. рік. Хто не прийде на річний мітінг, буде платив кару: урядник 1 дол., а член 50 ц. — Іван Піхота, предс.; Мих. Ріпка, кас.; Ст. Сенко, секр.

ДЕРРИ, ПА. Річні збори Бр. св. Ів. Хрестиля, від. 113., відбудуться в неділю, 17. грудня, в 1:30 пополудні, у мітінговій гали, де звичайно. Упоминається членів, як місцевих так і позамісцевих, прибути на річні збори. Буде справоздання уряду і контролі за цілий рік і буде вибір нового уряду на 1940. рік. Проситься членів вирівняти свої вкладки, щоби не переносити довгу з року на рік. Передані вкладки, а також вкладки по зборах, приймати не будемо. Проситься пирбути на означений час. Пригадується ще нашим членам, щоби вписали свої діти до У. Н. Союзу цего місяця і також старших. — Нестор Курчик, предс.; Андрій Куземчак, кас.; Йосиф Біланич, секр.

БРАДОК, ПА. Річні збори Бр. св. Григорія, від. 24., відбудуться в неділю, 17. грудня, в 2. год. пополудні, в галі Укр. Чорноморської Січи під числом 101 Гавкинс Еве., Ренкин. Маємо важні справи до полагодження отже кожний член має бути приявний. Буде вибір нового уряду на рік 1940. — Богдан Футрик, секр.

АЛІКВІПА, ПА. Річний мітінг Бр. св. О. Николая, від. 120., відбудеться в неділю, 17. грудня, точно в 1:30 год. пополудні. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є багато важних справ до полагодження і буде вибір нового уряду на 1940. рік. Взивається членів, котрі довгують, щоби прийшли і свій довг вирівняли, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — Ілько Кобель, секр.

ДЕРБІ, КОНН. Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 23., відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 2. пополудні, в галі, де звичайно відбуваються збори. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо буде вибір нового уряду на 1940. рік, як рівнож є інші справи до полагодження. — Т. Захаревич, предс.; А. Томцьо, кас.; І. Бінковський, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 170., відбудуться в неділю, 17. грудня, в 2. годині пополудні, 181-183 Фліт ул. На ці збори обовязком кожного члена прийти і вирівняти свої вкладки до У. Н. Союзу і до Тов. Січ, бо це останні збори в тім році, і щоби віділовий уряд зміг зробити точні обрахунки для замкнення книговодства за 1939., і все передати до контрольної комісії і рівнож назначення річних зборів. Під увагу тим членам, котрі є довжні по три і чотири місяці, а не заплатять хоть половину свого довгу, то такі члени будуть суспендовані. Рівнож прошу вирівняти свої залеглі вкладки до У. Н. Союзу за себе й за діти. — Т. Наконечний, фін. секр.; 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Річні збори Сестр. Любов, від. 177., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в домі 18. Пілгрім Стр. Проситься членів місцевих і позамісцевих явитися начас, бо є багато справ до полагодження. Буде теж вибір уряду на 1940. рік. Проситься членів явитися хоч раз на рік. З членами, котрі не будуть присутні на зборах, треба буде поступити після статуту. — Френк Лучка, пр. Анна Патикивіч, кас.; С. Саска, секр.

БРОНКС, Н. Й. Річні збори Тов. Любов, від. 298., відбудуться в суботу, 16. грудня, в годині 8. вечером, 1014 Іст 181. вулиця. Обовязком є кожного члена і члениці прибути на означений час, щоби почути звіт урядників за 1939. рік і таксамо буде вибір нового уряду на 1940. рік та інші важні справи до полагодження. Не явившийся член або члениця будуть карані після ухвали. — М. Федосик, предс.; Й. Сидор, секр.; В. Швед, кас.

ГЕЙСТІНГС, ОН ГУДСОН, Н. Й Річні збори Тов. Ім. Тараса Шевченка, від. 6., відбудуться в неділю 17. грудня, в гали Клюбовій, 410 Warburton Ave., в годині 2 пополудні. Проситься всіх членів прийти бо будемо мати вибір нового уряду на 1940. рік. — С. Коник, предс.; А. Вовк, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 97., відбудуться 17. грудня, в год. 2., в галі церковній, 47 Говп Еве. Проситься усіх членів прийти на збори, бо буде вибір нового уряду на 1940. рік і справоздання контрольорів та багато інших справ до полагодження. Також проситься членів, щоби привели з собою бодай по одному новому членові, щоби наш відділ зріс бодай о 25% в тім році, щоби наш відділ не лишався позаду інших відділів У. Н. Союзу. Ще раз упоминається: всі як один привести по одному новому членові. — П. Мікула, предс.; М. Табачук, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Річний мітінг Тов. Подільська Січ, від. 8., відбудеться в неділю, 17. грудня, в 2. годині пополудні, в гали Укр. Гор. Клюбу, 13 Вашингтон ул. На порядку нарад: річне справоздання і вибір уряду на 1940. рік. Не явившийся член заплатить кару після статуту. — Н. Чолій, предс.; В. Мандзій, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Мічні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 1:30 пополудні, в парохіяльній гали, 74 Гаріс Еве. Обовязком членів є бути на цих зборах, бо є важні справи до полагодження, як заразом буде вибір уряду на 1940. рік. Пригадується довгуючим членам, щоби прийшли і вирівняли свої залеглі вкладки, щоби закінчити цей рік в порядку. Проситься членів прибути на збори на означений час. — І. Околіта, предс.; М. Копернюк, кас.; І. Кокольський, секр.

АМГЕРСТ, МАСС. Річні збори відділу 199. підім. Юрія Вашингтона відбудуться в неділю, в 3. годині пополудні, на Нортгемтон Ровд. в п. Сороків. Проситься всіх членів прибути на означений час. — Йосиф Доскоч, предс.; Юрій Сорока, кас.; Григорій Котович, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239., відбудуться в суботу, 16. грудня, точно в 8. год. ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 7. ввечір. Хто з членів хоче замовити собі календар на 1940. може це зробити на цих зборах. Тому, що є багато важних справ до вирішення, проситься всіх членів обовязково прибути. — Уряд.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 5., відбудуться в суботу, 16. грудня, в годині 7:30 ввечір, в гали Укр. Дем. Клюбу, 31-14 — 30 Евеня. Проситься всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць прибути на річні збори. Буде звіт уряду і контр. комісії за 1939 рік. Буде вибір нового уряду на 1940. рік. Напоминається довгуючих членів, щоб заплатили свої залеглости при кінці цього року. Таксамо проситься тих членів, що довгують за тикети з балю, щоби конечно поплатили за тикети. Пригадуємо ще нашим членам, щоби вписали свої діти до У. Н. оСюзу цього місяця. Не явившийся на збори член підлягає карі після статута. — І. Сидор, предс.; А. Климишин, кас.; Н .Барнич, секр.

ФОРД СИТІ, ПА. Річні збори Тов. Зап. Січ, від. 63., відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 1. пополудні, в У. Н. Домі, 600 — 6th Ave., Ford City, Pa. бовязком є кожного члена бути присутним на річнім мітінгу. Уряд і контроля здадуть звіт з 1939. і відбудеться вибір уряду на 1940. рік. Повнолітні члени з молодіжи повинні прийти громадно на цей мітінг, щоб можна було з молодіжи якусь часть втягнути до уряду і вибрати спортовий комітет від. 63. на 1940. рік. — Михайло Личак, секр.

ДЖЕК ДЕМПСІ,

колись світовий чемпіон боксу, вибрався в подорож до Манілі, де він має бути „рефері" в бійці між Гарсією й Лієм.

БРІДЖПОРТ, ПА. Річні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 383., відбудуться в суботу, 16. грудня,(в 6:30 вечером, в галі 494 Форд Стр. Бріджпорт, Па. Всі члени обовязково мають бути на зборах, бо буде вибір нового уряду на 1940. рік і інші важні справи до полагодження. — Іван Грудзінський, Юліян Кушнір, Йосиф Муц.

КАРНЕГІ, ПА. Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в гали парохіяльній при Джейн ул. Обовязком кожного члена бути приявним на цих зборах і вислухати справоздання старого уряду і контрольорів з діловодства за 1939. рік. Також буде вибір уряду на 1940. рік. Напоминається довгуючих членів, щоби сплатили свої довги до річних зборів, щоби передати новому урядові книги без довгу. Просимо членів, щоби запросили своїх знайомих, що ще не є членами Тов. і У. Н. Союзу, то ми їх запишемо в ряди нашої української організації, У. Н. Союзу. Також родичі най записують своїх дітей до У. Н. Союзу. Котрі члени не будуть на річних зборах, будуть підлягати карі після ухвали. — Іван Головатий, предс.; Захарій Судяк, кас.; Іван Яворський, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори Бр. св. Йосафата, від. 217., відбудуться в неділю, 17. грудня, точно в годині 2. пополудні, в гали парохіяльній, 303 Гудсон ул. Проситься всіх місцевих іпо замісцевих членів прийти в означений час, бо є багато важних справ до вирішення. Будеться читати статут братський і буде вибір нового уряду на 1940. рік. Довгуючих членів напоминається, щоби конечно вирівняли свої залеглі довги в цім місяці, щоби не переносити на наступний рік. Котрі цього упімнення не виповнять, зістануть суспендовані, отже щоби потім не нарікали. Член, що не явиться на цих зборах, заплатить кару 25 ц., а урядник 50 ц. — Мих. Рудий, предс.; Кузьма Гупка, кас.; Андрій Іваїнв, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Річний мітінг Бр. Петра й Павла, від. 27., відбудеться в неділю, 17. грудня, в годині 3. пополудні. Проситься, щоб всі прибули. Будеться вибирати уряд на 1940. рік і інші важні справи до полагодження. — Я. Гураль, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 1. пополудні, в гали парохіяльній. Обовязком кожного члена прийти начас, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контролі і вибір нового уряду на 1940. рік. Довгуючі члени мають вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не прибувший член підлягає карі після товариського статуту. — Ф. Сагатий предс.; М. Підгайний, кас.; С. Колодруб, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. св. Арх. Михаїла, від. 332., відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 2. пополудні, в У. Н. Домі, 10. Колфакс Ст. Кожний член обовязаний вирівняти свої вкладки по кінець року, щоби не оставало довгу на наступний рік. На тих зборах є важні справи до полагодження і до вибрання уряду на 1940. рік. — Еміль Бальцький, предс.; Михайло Венгрин, кас.; Петро Причка, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Перші збори. Тов. ім. Шептицького, від. 394., відбудуться в неділю, 17. грудня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прибути на збори, де кожний член отримає грамоту і інші речі, котрі до члена належаться. Також проситься, щоби кожний член старався привести хоч одного нового члена, за що дістане нагороду від У. Н. Союзу, а урядники його радо впишуть. Хтоб не міг прибути на ті збори, то прошу зголоситися до секретаря відділу, Володимира Яворського, 120 Thurlow Street. — М. Ковальчук, предс.; В. Яворський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Річні збори Тов. Йоана Хрестителя, від. 76., відбудуться в неділю, 17. грудня, зараз по Сл. Божій, в церковній сали при Мортон ул. Проситься всіх членів явитись на ці збори, бо будуть важні справи до полагодження. Уряд і контр. комісія здадуть звіт з цілого року, а відтак буде вибір уряду на 1940. рік. Просимо членів не передавати дітьми або ким іншим місячного, тільки самі прийдіть, бо обовязком кожного члена прийти хоть раз на рік та вислухати справоздань з цілого року. — П. Романишин, предс.; С. Стойко, кас.; В. Салабун, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122., відбудуться на галі Товариській, 14 Мейпл Еве, в неділю, 17. грудня, точно в годині 2. пополудні. Уряд просить усіх членів і члениць прибути на збори на означений час, бо є важні справи, до полагодження. Буде вибір уряду на 1940. рік. Отже прийдім усі, як один, і голосуймо разом на тих членів, котрі можуть бути урядниками, котрі можуть дати кращий вигляд на будучий рік. Проситься тих членів, котрі довгують до Тов. каси, щоби якнайскорше вирівняли свої вкладки, бо 21. січня 1940. р. контр. комісія буде здавати справоздання зприх. і розходів за 1939. рік. Ще раз уряд просить усіх членів і члениць прибути на збори. Не явившийся член буде покараний грошевою гривною і вкладки, передавані ким іншим, не будуть приняті, як було до цеї пори. Кожний член чи члениця повинні бути присутні. — Микола Семеган, предс.; Андрій Проніцький, кас.; Кароль Сідзінський, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 127., відбудуться в неділю, 17. грудня, в гали гр.-катол. церкви, зараз по Сл. Божій. На зборах вибереться уряд на 1940. рік. — Павло Володка, секр.

СПРІНҐ ВАЛЕЙ, Н. Й. Річні збори Тов. Просвіти, від. 16., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 3. пополудні, в власній гали при Твін ул. Проситься всіх членів і члениць прибути на збори в означений час. Буде річне справоздання урядників, вибір нового уряду на 1940. рік та інші важні справи до рішення. Напоминаємо довгуючих членів, щоби старалися вирівняти свої довги. Член, що не явиться на збори, буде караний після ухвали 50 ц., а урядник 1 дол. — К. Ільків, предс.; М. Москаль, секр.; І. Стиранка, кас.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 90., відбудуться в неділю, 17. грудня, сейчас по Сл. Божій, в галі церковній, як завше. Кожний член має явитися і заплатити свою належитість, щоби дати змогу новому урядові вислати начас рахунок до головного офісу. Члени, що довгують по кілька місяців і не вирівняють свою належитість, будуть суспендовані. Проситься родичів вписати свої діти до Союзу. Кожний член має явитися на зборах обовязково. — Зах. Волчанський, предс.; І. Надич, кас.; І. Чепа, мол., секр.

ОЛД ФОРЧ, ПА. Річні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 411., відбудуться в неділю, 17. грудня, в 1. годині пополудні. Обовязком кожного члена прийти на ті збори, бо буде вибір урядників на 1940. рік. Також кожний член повинен привести своїх дітей і знайомих і вписати в ряди нашої організації. — Тимко Трач, секр.

СЛИКВІЛ, ПА. Річні збори Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126., відбудуться в неділю, 17. грудня, точно в годині 2. пополудні, в гали церковній. На порядку деннім буде справоздання урядників з цілорічного діловодства і вибір уряду на наступний рік та інші біжучі справи. Член або члениця, що не явиться на згаданих зборах, буде караний 50 ц. після ухвали. Цього місяця будемо принимати нвоих членів без вступного. Тому просимо членів приєднувати нових членів і вписувати свої діти, коли вони ще не вписані. — Іван Пендлишак, предс.; Гр. Дидів, секр.-кас.

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 99., відбудуться в неділю, 17. грудня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком членів є хоть раз на рік бути на тих зборах, бо буде спарвоздання уряду й контролі за цілий рік. Будуть також і інші важні справи до полагодження. Відтак буде вибір нового уряду на 1940. рік. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівняли свої залеглости, щоб по невчасі не було нарікань, як буде суспендований. — П. Герман, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Річні збори Тов. Любов, від. 370., відбудуться в неділю, 17. грудня. Початок точно в годині 2. пополудні, в церковній гали, 127 Парк ул. Притім звертається увагу, що повинністю кожного члена прибути на ці збори, бо опісля поступиться так, як статут приказує. До того річні збори відповідають за цілорічне існування відділу. — Г. Хомета, предс.; О. Гіна, кас.; М. Сампара, секр.

ПОРТ ДЖЕРВИС, Н. Й. Річний мітінг Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198., відбудеться в неділю, 17. грудня, в годині 5. пополудні, в гали фаерманській при улиці Рікс. Уряд просить всіх членів на цей річний мітінг прибути точно в призначений час. Будеться вибирати новий уряд на 1940. рік, тож всі члени повинні явитися на цей мітінг. — Даниїл Потятинський, предс.; Григорій Лисяк, кас.

КАРНЕГІ, ПА. Збори Сестр. св. Анни, від. 134., відбудуться в неділю, 17. грудня, в Українській Галі, 220 Джейн ул., Карнегі, Па. — А. Клим секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Річні збори Бр. св. Михаїла, від. 357., відбудуться в неділю, 17. грудня, в 2. годині пополудні, в домі 20 Кінг ул. Проситься всіх членів прибути начас. — А. Возьний, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. Річні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277., відбудуться в неділю, 17. грудня, в 2. годині пополудні, в гали Укр. Горожанського Клюбу. Проситься всіх членів прийти начас. Будуть важні справи до полагодження, а так само вибір уряду на 1940. рік. Довгуючих членів проситься, щоби вирівняли свої залеглости, оскільки можливо. Член, що не явиться на річні збори, підлягає карі, яку члени наложать. — М. Курдина, предс.; Н. Хорнат, кас.; П. Курко, секр.

СЕЙР, ПА. Річні збори Тов. Вільних Козаків, від. 236., відбудуться в суботу, 16. грудня, точно в годині 7. вечером, у звичайнім місці. На тих зборах буде звіт уряду. Відтак буде вибір нового уряду на 1940. рік. Проситься всіх членів прийти на збори. Не присутні члени підлягають карі після статуту. — Тит Шкирпан, предс.; Юрій Стройвус, кас.; Іван Новак, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Річні збори Тов. Український Сокіл, від. 304., відбудуться в пятницю, 15. грудня, в 7:30 вечір, на гали парохіяльній при Germania St. Кожний член має явитися. Довгуючі мають виповнити свою належитість. На зборах буде вибір уряду на 1940. рік. Не явившийся член на згаданих зборах підлягає карі після статуту. — Андрій Ґрубяк, предс.; Іван Ґрубяк, кас.; С. Ваврів, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372., відбудуться в неділю, 17. грудня, точно в 3. годині пополудні, в домі, де все збори відбуваються. Просимо всіх членів й члениць прибути на збори, бо буде справоздання за 1939. рік і вибір уряду на 1940. рік. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглости. — Ю. Голинський, предс.; В. Реновець, кас.; П. Ярема, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Річні збори відділу 73., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 1., в Артісіян Гол, 1929 Вестмінстер Ст., Провіденс. Взивається всіх членів і члениць, щоби прибули на річні збори. Ви знаєте, що на річних зборах є важні справи до вирішення, як вирівняння місячних вкладок, вибір головного відділового уряду на наступний рік. У присутности всіх членів можна справу вирішити і за згодою більшости членів вибрати відділовий уряд, а що найважніше, щоби спільно приєднати хотяй би найменше число нових членів. — Відділовий уряд.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 271., відбудуться в неділю, 17. грудня, в Народнім Домі., точно в годині 2. пополудні. Всі члени мають явитися на тих зборах, бо є важні справи до полагодження і заразом відбудеться вибір нового уряду на 1940. рік. Проситься довгуючих членів, щоби вирівняли свої залеглости ще за старого року. Не забудьте привести нових членів. — Гр. Левуш, предс.; О. Витязь, кас.; Д. Чучман, секр.

ВАТЕРВЛИТ, Н. Й. Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 13., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в гали Горожанського Клюбу. Тому, що буде вибір нового уряду на 1940. рік, всі члени обовязково мають прибути на означений час. Довгуючі члени мають вирівняти свої залеглости, у противнім разі будуть суспендовані. — Петро Ковальчик, предс.; Филимон Євусяк, кас.; Михайло Мадараш, секр.

КАРБОНДЕЙЛ, ПА. Річні збори відділу 43. відбудуться в неділю, 17. грудня, де взичайно. Буде звіт уряду з цілого року й вибір нового уряду. — Анна Ладин, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 4. пополудні, в церковній гали на Ґрінвіч Еве. Проситься всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих прийти на означений час, бо є багато справ до полагодження. Уряд і контроля дадуть справоздання за 1939. рік і буд евибір нового уряду на 1940. рік. Кожний член і члениця має обовязково явитися і вислухати річних звітів. Взиваємо довгуючих членів, щоби вирівняли свої залеглі вкладки, щоби не переносити на 1940. рік. Проситься не забувати приєднувати нових членів до У. Н. Союзу, А за приєднання нового члена кожний дістане нагороду. — Василь Карий, предс.; Василь Блащук, кас.; Ілько Михайлишин, секр.

ДАНБУРИ, КОНН. Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 381., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в гали церковній, 2 Робертс Еве. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути начас, бо маємо багато важних справ до вирішення, як рівнож і вибір уряду на 1940. рік. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглости. Хто має акндидата на члена до У. Н. Союзу, проситься привести його на збори, а ми його радо впишемо. Не приявний член на цих зборах буде караний. — М. Маркевич, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Річний мітінг Тов. Запорозька Січ, від. 347., відбудеться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні точно, в гали, де звичайно. Кожний член повинен прийти на цей мітінг, бо буде справоздання контр. комісії за 6 місяців нашого діловодства. Таксамо буде вибір нового уряду на 1940. рік. Також буде більше справ до полагодження. Старайтеся привести нових членів на цій мітінг. Довгуючих членів напоминається прийти і вирівняти свої вкладки по своїй змозі. — М. Романюк, предс.; К. Глосніцька, кас.; Гр. Тимчій, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. попол., в льокали У. Н. Дому, 237 Говп Еве., Пасейк. Шановні члени і члениці- Як нам відомо, на річних зборах відбуваються справоздання урядників, звіт контр. комісії, та всякі важні ухвали на біжучий рік, як також вибір урядників на 1940. рік. Тому ми всі як один повинні на ці річні збори прийти з добрими думками, щоби спільно порадитись, як на будуче повести Тов. в якнайліпшім успіху. — Василь Юсипчук, предс.; Володимир Лелег, кас.; Петро Головачук, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Річні збори Тов. Січи, від. 59., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. по обіді точно. Всі члени і члениці мушені явитись на збори. Буде справоздання старого уряду, вибір нового уряду на 1940 рік і багато інших справ, котрі будуть рішатись. Тому приявність усіх членів є конечна. Не приявний член або урядник підлягає карі після статуту. Збори відбудуться в гали під церквою. — М. Галькевич, предс.; М. Шиманський, кас.; І. Гнива, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331., відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні. Проситься членів і члениць прийти на означений час, бо є багато справ до полагодження. Буде цілорічне справоздання урядників і контр. комісії, як рівнож буде вибір нового уряду на 1940. рік. Проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглости з кінцем цьгоо року. — О. Гнатюк, предс.; М. Ключка, кас.; А. Романюк, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Річні збори відділу 312. відбудуться в суботу ввечір, в годині 7:30, в домі парохіяльнім. Проситься всіх ч ленів прибути на мітінг, бо є багато справ до вирішення, як також вибір нового уряду. Проситься прибути начас і не забути дати 16. грудня 1939. — Петро Дибайло, предс.; Василь Хміль, секр.

Незмінна.

Чоловік: Отже ти сьогодні кінчиш 26 років. Алеж те саме ти казала перед трьома роками.

Жінка: О, коханий, я не належу до тих жінок, що сьогодні говорять так, а завтра інакше.

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

(42)

Спокійна відповідь Тарзана лютила, а водночас інтриґувала корлеву Агті. „Хто ти такий?" — запитала вона його. „Я Тарзан, малполюд!" „Я не розумію", відповіла Агті. „Ти виглядаєш як чоловік. Відколи малпи стали людьми?" „Я король малпячого племени керчак", відповів з достоїнством Тарзан.

„Король малп?" — засміялась королева Агті. „Король що має на собі лише шматок леопардової шкіри", завважила вона іронічно. „А хто ті люди?" — питала вона далі. „Це мої приятелі, під моєю охороною", відповів спокійно Тарзан, іґноруючи її злобу. „Ти думаєш, що годен їх охоронити?" — запитала знов Агті.

„Чому би ні", відповів таким самим тоном Тарзан. Агті почала тратити терпець. Так зухвало ніхто ще до неї не говорив. В її очах заблис вогонь, що не віщував нічого доброго. „А хто ця дівчина?" — запитала вона з їддю ще раз. „Чи вона твоя дружина?" „Ні", відповів легко Тарзан. „Не бреши", зашипіла Агті.

„Тарзан не бреше", відповів зо спокоєм Тарзан. Але королева Тору не хотіла цьому дати віри. Це було зовсім природньо, думала вона, коли Тарзан і та гарна дівчина, подорожуючи разом, кохалися. З жіночою завистю вона поглянула на Дженету і завважила: „Зараз ви довідаєте про свою долю".

З „ОБЕДНАННЯ"

Фінансовий звіт, предложений 8-му Конгресові „Обеднання" 2. грудня 1939 в Ню Йорку.

ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ І РОЗХОДІВ „ОБЄДНАННЯ" за 1939 рік.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Лишилося готівки з минулого року	$ 83.27	
Прийшло в місяці січні	9,972.12	$9,945.66
„ „ лютім	9,224.67	5,520.68
„ „ березні	1,836.85	3,259.56
„ „ квітні	4,900.71	7,231.79
„ „ травні	2,655.75	2,672.51
„ „ червні	2,142.74	2,135.45
„ „ липні	2,039.31	2,041.35
„ „ серпні, вересні, жовтні, листопаді	1,608.47	1,075.53
Разом	$34,463.89	$33,882.53

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Загальний прихід	$34,463.89
Загальний розхід	33,882.53
Лишається в касі	$ 581.36

Пояснення до розходів.

Карпатська Україна (й раненим та втікачам)	$15,405.00
Дім у Хусті	1,250.00
Визвольна боротьба	6,383.00
Рідна Школа	2,975.00
Інваліди	1,080.00
Політичні вязні	700.00
Просвіта	170,00
Видавництва (Іст Юроп, Вістник, Жіноча Доля, Світ Дитини, Нова Свобода і ін.)	370.00
Народні Доми і читальні	797.00
Музеї	160.00
Сироти	125.00
Просвітні цілі Лемківщини	221.00
Ріжні краєві інституції (бурси, лічниця і т. д.)	231.00
Кошти висилки одежі в Карпатську Україну	424.00
Телеграми	136.38
Поміч письменникам і журналістам	140.00
Школа в Стемфорд, Культурний Город в Кліваленді, Світова Вистава	159.45
Кошти висилки грошей до краю	171.57
Бюро в Вашингтоні	2,496.00
Канцелярія і почтові оплати листів	230.00
Почтова скринька	16.00
Ріжне (чеки в банку, друки, спец. посилки)	24.60
Брошури	87.53
Звернено жертводавцеві	130.00
Разом	$33,882.53

Всі гроші вислані до краю виносять	$30,745.78
На тутешні інституції, включаючи Бюро в Вашингтоні	2,871.23
На удержання канцелярії, почтові оплати, почтову скриньку, листи, коверти, та всякі інші канцелярійні прибори	265.52

У відсотках ціле удержання канцелярії впродовж минулого року виносить не цілий один відсоток. — Рік 1939 є рекордовим роком під оглядом збірок за цілий час існування Обєднання. Дотепер рекордовий рік був 1936-тий, в якім зібрано жертв $29,576.79. Теперішній рік побиває 1936-тий на близько пять тисяч долярів. Треба додати, що переважаючу більшість, бо коло 30,000, зібрано в першій половині цього року.

ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДУ І РОЗХОДУ „ОБЄДНАННЯ" за три роки, від VII. до VIII. Конґресу.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Осталось в касі	$ 419.87	
Прийшло за рік 1937-мий	21,676.21	$20,825.39
Прийшло за рік 1938-мий	25,920.66	27,104.08
Прийшло за рік 1939-тий	34,380.62	33,882.53
Разом	$82,397.36	$81,816.00

Пояснення до розходів.

Визвольна боротьба	$22,095.50
Карпатська Україна, Дім у Хусті і втікачі	20,655.00
Рідна Школа	10,293.00
Інваліди	7,765.00
Політичні вязні	3,445.00
Просвіта	1,172.00
Народні Доми і читальні	3,171.00
Видавництва, такі як Вістник, Жіноча Доля, Бескид, Контемпорарі Рошя, Дзвіночок, Рідна мова, Самостійна Думка та інші	1,445.00
Музеї	625.00
Сироти	462.75
Лічниця у Львові	1,724.48
Просвітні цілі Лемківщини	1,151.00
Краєві і заграничні товариства: Союз Українок, Жіноча реміснича бура, школа в Милованю, ґімназія сс Василіянок у Яворові, Сокіл Батько, викуп дому Лесі Українки, Січ в Харбіні, Бібліотека ім. Петлюри в Парижі, Господарська Академія в Подєбрадах, Порадня Матерей у Львові, Жіноча громада в Чернівцях, Цесус у Відні і т. п.	1,199.00
Письменникам	705.00
Памятники	53.00
Родинам політичних вязнів	90.00
Українським ґенералам	95.00
На поправу могил	273.00
Ріжне: на руки митр. Шептицького, вдові по полк. Вітовськім, школа в Стемфорд, Культурний Город у Кліваленді, унїверситетське тов. в Ню Йорку, Світова Вистава, *видання брошур*	739.71
Бюро в Вашингтоні	2,496.00
Кошти висилки грошей до краю	460.79
Удержання канцелярії, оплати всіх листів, почтова скринька, канцелярійні прибори і книжки, чекове конто	854.78
Телеграми	391.49
Кошти висилки одежі на Закарпаття	424.00
Звернено жертводавцеві суму	130.00
Разом	$81,816.00

Загальний прихід	$82,397.36
Загальний розхід	81,816.00
Лишається в касі з кінцем року	$581.36

Удержання канцелярії, всі почтові оплати, почтова скринька, канцелярійні прибори і книжки, чекове конто, за три роки виносять $854.78, себто трошечки більше, як один процент.

За 17 літ існування Обєднання зібрало та переслало жертв на ріжні інституції $367,533.83.

ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.
P. O. Box 122, Church St. Annex, New York, N. Y.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

ВАЛІНҐФОРД, КОНН.

Осягнення наложеного обовязку.

За минулий тиждень у нашім стейті значно оживився рух по відділах, так, що до того числа, яке на зборах усіх відділів було постановлено, бракує ще тільки 10 членів. Але вже сміло можна сказати, що до кінця року будемо мати ще й надвишку.

Найкращу працю виказали по зїзді отсі відділи: 414, котрий стоїть на першім місці, бо вже приєднав 17 членів, а взяв на себе обовязок до кінця року приєднати 20. Він певно приєднає, бо це дуже активний молодечий відділ, одинокий того роду в нашім стейті. Відділ 84 по своїх зборах рушив з того застою, в якім був довший час, і приєднав нових 16 членів. Але там кампанія ще не закінчена, вона продовжується і так виходить, що той відділ у тім сезоні буде перший. Дуже гарно працює новий відділ, 421. Він уже також приєднав 12 членів. Це заслуга головного тамошнього предсідника, п. А. Берези. В тій місцевості вже є намічені орґанізаційні збори, по котрих можна сподіватися, що праця піде ще скоріше. На особливу увагу заслугує відділ 390, котрий знаходиться в невеличкій українській громаді, а вже по зїзді приєднав 11 членів. Цей відділ дійшов у тім році до найбільшого числа свого членства. Це також заслуга тамошніх урядників, п. Каламіна, як предсідника, і п. Савяка, як довголітнього і трудящого секретаря.

По згаданих відділах ідуть інші відділи, що приєднали менше число членів. В цій кампанії мало видно 277 відділ. Він справді має дуже мале число членів, та це не значить, що він зовсім перестав працювати. Він і так у цім році стоїть на першім місці. Я вірю, що він іще до кінця року буде мати значне число нових членів.

На кінець згадую про відділ 254, котрий, на жаль, видно, мало інтересується Союзовими справами. На останніх Союзових зборах не було зовсім представників того відділу, а також на Союзовім Дни були всього кілька людей. Це велика шкода, що той відділ, який знаходиться в громаді, що має може найбільше наших людей у цім стейті, виказує найменшу роботу. Та я вірю, що й цей відділ, ідучи за прикладом всіх інших відділів у тім стейті, вкінці приступить також до спільної Союзової праці.

А. Маланчук,
окружний орґанізатор.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

В неділю, 19 листопаду ц. р., українці міста Трентону відсвяткували день Першого Листопаду. Програма, підготована о. М. Запаринюком, була задовільна. Того дня пополудні відбулась вечірня і панахида за українських мучеників, що полягли за Україну. Для кращого святочного настрою були запрошені на те свято о. Лев Весоловський з Ню Йорку й о. О. Мицик з Честеру, Па. Біля символічної могили, уставленої в церкві стояли українські молоді пластуни, а також церковне сестрицтво з лентами. По скінченні панахиди о. Мицик виголосив дуже патріотичну проповідь, згадавши про український галицький нарід і теперішню московську неволю. Не звертаючи уваги на тяжке положення наших братів, не треба тратити надії та духа, а треба разом далі боротися з насильством до повного визволення нашого народу з неволі, говорив о. Мицик.

В семій год. вечором відбувся святочний концерт. Вступне слово виголосив п. Андрій Запаринюк, згадавши кількома словами про листопадові дні з 1918 р. Місцевий хор Бандурист під управою о. прот. Запаринюка і козацький хор з Філядельфії під управою п. Степана Савчука відспівали по кілька стрілецьких і народніх пісень. Святочну промову виголосив о. прот. Весоловський з Ню Йорку. На початку промови попросив присутніх стати з місць і віддати поклін усім українським мученикам і героям, що пролили свою кров за волю батьківщини. Далі підніс заслугу українського стрільця, що в 1918 році з крісом у руках ішов обороняти рідний край перед навалою ворогів; а опісля, в 1939 р., той сам стрілець іде обороняти Карпатську Україну перед мадярською навалою. Память стрільця ніколи не загине серед українського народу. Пазя Наконечна віддеклямувала „Розмову хрестів". Реферат англійською мовою виголосив п. Степан Савчук з Філядельфії. Короткими словами він переповів важніші події з листопадових днів. Дві пісні при піяновім супроводі панни Марії Запаринюк відспівали: панна Оля Клапко і п. Степан Савчук. Ціла програма хору, всі точки зокрема, були виконані по мистецьки й приявні нагороджували їх рясними оплесками. Кінцеве слово забрав о. Запаринюк і згадав про героїв України, про Вітовського, Петлюру, Коновальця й інших, що полягли мученичою смертю за волю України. Бесідник зложив подяку гостям і хористам за їх працю, а приявним за участь і попросив про жертви на народні цілі. На заклик пароха зібрано $46, з чого частину призначено на будову У. Н. Дому в Трентоні, а частину на українських інвалідів. Гроші будуть задержані при громаді аж до відповідної нагоди вислати їх на призначену ціль.

Василь Кушнір.

ЙОНҐСТАВН, О.

До злуки й активности.

Начисляють нас тут до шість тисяч. Отже є немале число. Є в нас запомогові братства і товариства, є клюби і є церкви. Та нема єдности. Такої, яка повинна бути під теперішній час. Партійні й релігійні тертя не дають нам поглянути зрілими очима на те, що тепер діється в світі та які на нас спали обовязки. Нам, старшим, требаб дати гарний примір тут родженій нашій молоді. Требаб нам краще підпирати загальну справу, наші орґанізації й наші власні підприємства. Є в нашій громаді щирі й діяльні люди, але ми їх не використовуємо як слід для загальної справи. Найбільше перешкоджують нам релігійні ворожнечі. Вони є головною причиною, що так тяжко нам стати разом до спільної роботи.

Також зле, що не маємо розуміння для попирання таких справ як радіові години. У нас був баль на ту ціль. Прибули танцюристи з Пітсбурґа під проводом п. Арсенія, Запорозька Січ, себто радіова орхестра під кермою п. Монастирського, але публика не дописала. Добре, що хоч ті, що влаштовували, не зневохотились і не тратили надії, що другим разом усе піде краще. Дай, Боже, щоб так сталось.

Осип Венґжин.

Бурі у Злучених Державах перелітають через край з пересічною скорістю 600 миль на день.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОПІНІЯ ЛИТОВСЬКОЇ ПОЕТКИ ПРО ПОЛЯКІВ.

Недавно я одержав від литовської поетки Йоанни Раґавскині, що живе тепер на еміґрації в Лотві, листа, в якім вона висказує свою думку про поляків та робить висновки над недавнім проваленням польської держави. Вона пише: „Поляків Бог покарав за їх прокляту зарозумілість. Якби зарозумілими були лише ті, що належать до аристократичної кляси, то ще лихо з ними. Але де там! Звичайні робітники і навіть найбільші нуждарі були до перебільшення пишні. Заговори хочби до якогось польського обдертюха, то і той зараз відповість, що минувшина, теперішність і будучність поляків є найвеличавіша; а інші то просто не є людьми. А литовців вони особливо понижали. Отож тепер прийшов час порахунку... і, на мою думку, ми мусілиб їм за все належно віддячити... Поляки, замісць тішитися своєю незалежністю, лиш грабили і немилосерно давили слабших. А тепер те все на власній шкірі відчувають".

Пишучи про несення помочи бідакам у часі минулої війни в Лібаві, заряд місцевого Червоного Хреста спочивав у руках поляків. Отож ті поляки відмовляли місцевим литовцям помочи, тому, що литовці сміли називати себе тим, чим вони були — литовцями, а не „поляками, що говорять по жмудськи". Треба зазначити, що поляки часто ще нині називають мову і літературу литовську „жмудською", а свідомих литовців згірдливо називають „литвоманами".

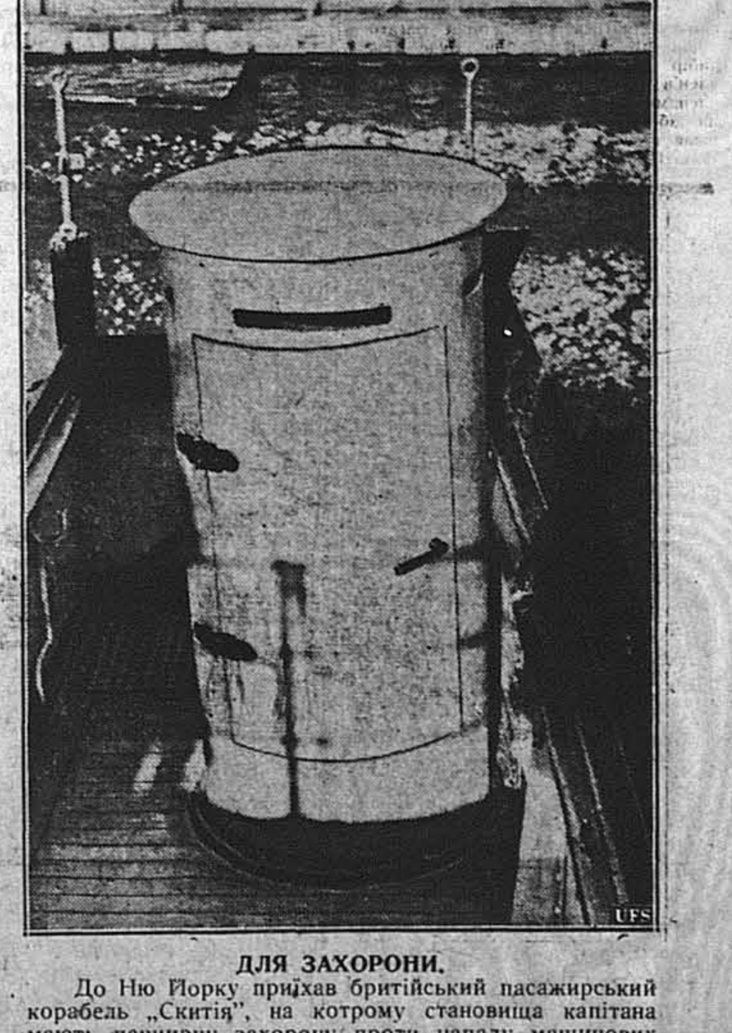
К. Відікавскас,
Філядельфія, Па.

РОЗМНОЖУВАННЯ ЩУРІВ

Молода щуриця може бути поросною в двох трьох місяцях від народження. Час поросности триває від 21 до 26 днів. Після впорошення щуриця приводить 6 до 8 щуренят і запліднюється знову наступного дня. До трьох літ від одної пари, крім смертностей, може розмножитися 350 мілліонів щурів.

ДЛЯ ЗАХОРОНИ.
До Ню Йорку приїхав британський пасажирський корабель „Скитія", на котрому становища капітана мають панцирну захорону проти нападу машинових крісів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ РІВЕНЬ І ІДЕАЛ

Написав: Луіс Д. Брендейс.

Замітка: Перед недавнім уступленням з посади, на 82 році життя, судия Брендайс був поверх двайцять років одним з найвизначніших членів Найвищого Суду Злучених Держав. Упродовж своєї карієри він був широко знаний як невтомний борець за соціяльну справедливість. Оця стаття це частина його промови підчас свята 4-го липня 1915 року на тему: „Правдивий американізм". Хоч від того часу минає вже чверть століття, то одначе вона ще й тепер відповідає духові часу. Є це пятнацята з черги стаття про демократію, які дістає Чужомовне Інформаційне Бюро від роджених тут і за кордоном американців. За висловлені погляди відповідають самі автори тих статтей.

Демократія спочиває на двох підпорах: одна — це принцип, що всі лрди однаково управнені до життя, свободи і змагання до щастя, а друга — це переконання, що така однакова нагода найкраще посуває вперед цивілізацію.

Наша форма правління, а також людяність заставляє нас боротися за розвиток індивідуалізму. За загальним правом голосування, кожний голосуючий є співправителем держави. Якщо правителі у першій мірі не мають освіти, характеру й не є вільнодумцями, тоді наша велика спроба демократії мусить провалитись. Це відбивається на державі, приспособляє правителів до обовязків, настоює на правило, яке ми деколи, на жаль, називаємо американським рівнем життя.

Що цей рівень обнимає? У засаді користати з тих прав, які гарантує наша конституція, це право до життя, свободи і змагання до щастя. Життя треба розуміти в повнім значінні того слова, не лише животіння; свободу та волю в індустрії і політиці; щастя обіймамає між іншим задоволення, яке може прийти тільки через повний розвиток і здібностей людини. Щоб людина жила, а не тільки животіла, а також могла розвивати свої здібности, треба доконче відповідного прибутку, здоровля і волі. Висока плата не задоволить робітника, як не буде сталого заняття. Найкращий заробіток не заплатить за надмірно довгі години праці, які підкопують здоровля. Або умовини праці можуть бути такі погані, що не поможе ні високий заробіток ні короткі години. Матеріяльні користі не зовсім заспокоюють потреби американського робітника.

Кожний громадянин повинен діставати широку освіту безперервно ціле життя. Чи ця наука пізніших літ буде у школі, на публичній арені, давана в дискусіях по товариствах чи юніях, або читанням ґазет, журналів, книжок, то перше всього необхідно відсвіжувати умові здібности. А для збереження віднови ума потрібно коротких годин праці таксамо, як достаточно харчу і відповідних умовин праці для життя. На кінець, робітникові треба спочинку.

Ще більше, громадяни успішної демократії повинні мати не тільки освіту, але бути вільними. Людина не є вільною, коли індустріяльно залежна від другої. Одначе індустріяльна свобода не може існувати, як буде надмірно демонструвати себе індустріяльна сила. Коли американець має бути спосібним до правління, то крім освіти й індустріяльної свободи він повинен бути до певної міри фінансово незалежним. Наша теперішня індустріяльна система перетворює нимраз більший відсоток населення в зарібників, а досвід нас учить, що велика частина з них часто стається фінансово незаможна через недуги, випадки, неміч, старість, безробіття, або передчасну смерть кормителя родини. Подібні випадки, котрі часто називаємо нещастям, вже відомі як буденні інциденти у житті робітника. Потреба відшкодування за фінансову страту з приводу таких звичайних випадків у житті робітника є необхідна.

Ми не є одинокою нацією, яка вяже любов до свободи з практичною демократією і змаганням до соціяльної справедливости. Однак існує одна прикмета наших ідеалів практичного життя, яка є виключно американською. Нею є своєрідне братерство.

Інші краї, розвиваючи індивідуалізм, кажуть, що їх спільна ціль може бути осягнена, коли з їх громадських привілеїв будуть користати головно туземці або люди певної національности. З другого боку, Америка ніколи не робить ріжниць між національностями, ані між одиницями. Тут признають расову рівність як необхідність повної свободи людей та правдивого братерства. Расова рівність це ідеал демократії. Америка дає однаковий захист для всіх людей з Европи.

Один з багатьох — це клич, принятий закладниками республики підчас формування спілки з тринацятьох стейтів. Закладники були переконані, так як ми, що велику націю можна збудувати у федерації. Вони були теж переконані, так як ми, що в Америці під вільним урядом багато народів створять одну націю. Ввесь час приїздили сюди імігранти з ріжних країв Европи і ставали тут громадянами. Ми вірили, що тим способом зможемо найкраще помагати собі і людству. Віра була оправдана, бо Злучені Держави виросли в силу. Імігранти та їх безпосередні нащадки показали себе льояльними громадянами, як інші. Свобода тісно нас звязала як американців.

Цілі народи мають свою індивідуальність, означену не менше як поодинока людина. Новий націоналізм, принятий Америкою, признає, що кожна раса чи нарід, подібно як кожна одиниця, має право й обовязок розвиватись і тільки через такий ріжничковий розвиток можна осягнути високу цивілізацію. Доки ці принципи націоналізму, так як демократії, не будуть загально приняті, не буде повної свободи й охорони прав для менших. Поки такі основи не будуть покладені, доти не буде постійного миру серед народів.

ФРІЦ КУН ЗАХОДИТЬ ДО ВЯЗНИЦІ.

ПОСУДЖЕНИЙ ЗА ВБИВСТВО.

Поліція посуджує д-ра Джорджа Дейзія, лікаря в Санта Моніка, Каліфорнія, за вбивство своєї жінки Дориси Суков Дейзі, котру знайдено чотири роки тому в ґаражу. Тоді думали, що вона затруїлася монооксидовим ґазом з авта; тепер поліція має зізнання, що д-р ДДейзі самий признався, що він убив свою жінку.

ЧИ МОЖНА ВДАЧУ ЛЮДИНИ ПІЗНАТИ З ЛИЦЯ?

Хто має багато до діла з людьми, той з часом навчиться пізнавати вдачу людини по лиці, по зверхнім вигляді, по руках, і тим подібним. Бож кожна людина поводиться відповідно до своєї вдачі. Вдача людини проявляється і на лиці людини.

В тупої людини і очі виглядають тупо. По глибоких зарисах біля уст можна пізнати, що людина багато терпить. По тих самих зарисах, коли вони заокруглені, можна пізнати веселу вдачу в людини, бож хто часто усміхається, в того зариси біля уст. У людей розпусних ще інакші зариси біля уст. Глибокі та безладні. Взагалі для вправного ока лице людини — то наче мапа, з якої можна дуже багато пізнати про вдачу людини. Таке знання мають ворожки, Тільки треба знати, що не всі, що себе називають ворожками, мають таке знання.

От вправний швець тільки глипне на старий черевик і скаже вам багато цікавого про вдачу тієї людини, до якої черевик належав, хоч самої людини швець ніколи й на очі не бачив. Відповідно до своєї вдачі одна людина твердо стає запятком, інша передньою частиною стопи. Одна людина дуже оббиває носики в черевиках, інша задню частину черевика, ще інша з боку. Всі ці ознаки говорять шевцеві про вдачу власника черевиків.

Таксамо зраджується людина і своїм убранням. Відповідно до своєї вдачі одна людина любить убрання ясної барви, інша темної. На одній людині навіть і старе убрання чисте та гарно випрасоване, в іншої і нове поплямлене та запорошене. І всі ці ознаки навіть і для мало вправного ока говорять багато про вдачу людини.

Подібно вдача записується і на лиці людини.

ЧОМУ СПИМО?

Всякі є пояснення, чому спимо. Одні вчені кажуть, що в часі сну тіло очищується від всяких отруй, що призбиралися в ньому за дня, підчас праці. Інші кажуть, що тіло прямо потребує відпочинку, щоб знов набратися життєвої сили. Та в дійсності людина спить і тому, щоб відпочати, і тому, щоб тіло очистилося в середині, і тому, щоб набратися свіжої сили. Іще й тому, що в ночі людина рухливим життям не може жити, бо не бачить добре в нічній темряві. От саме тому, що ведмедеві дуже тяжко булоб жити в зимі, бо міг би згинути з голоду, він на цілу зиму засипляє. З подібних причин і людина пересипляє темну ніч. А крім того у сні набирається і свіжої життєвої сили.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЛИ КАЛЕНДАРІ ЗО СТАРОГО КРАЮ

У відповідь на численні запити з боку тих, що останніми роками купували календарі, видавані в рідному краю, як: Календар Червоної Калини, Календар Золотий Колос, Календар Просвіти, тощо, подаємо до відома, що цього року ні одного з тих календарів не буде можна дістати, бо ці календарі через відомі події в краю не вийшли й не вийдуть.

Любителі таких календарів і ті, що потребують календарських інформацій, зволять купити Календар „Свободи", що його видано саме з огляду на брак календарів зо старого краю.

Адміністрація „Свободи".

ЗОЛОТО В ТИБЕТІ

В Тибеті знаходяться багаті поклади золота. Їх відкрив один ляма на північ від міста Лясси; столиці великого лями. Цього ляму, як був іще хлопцем, вислав був тибетанський уряд на науку до Англії, щоби пізніше він міг розумно використовувати природні багатства Тибету.

Коли громадянська війна в Китаю почала загрожувати Тибетові зо сходу і негайно треба було добути грошей на зброю й муніцію, уряд вислав молодого ляму, що вернувся з Англії копальняним інжиніром, шукати золота. На північ від Лясси йому вдалося знайти невичерпані засоби золота: то в брилах, то в формі руди, та ще й близько поверхні землі. Зібравши поважну скількість цього металю, він мав уже вертатись до Лясси, як прийшли до нього ченці з місцевого монастиря й казали йому залишити працю, а документів уряду не хотіли навіть читати.

Справа опинилася перед володарем Тибету, — Даляй Лямою. Ченці заявили, що копання нарушує спокій богів землі і коли праці не покинуть і не віддадуть покладу золота на своє місце, то спаде велике нещастя на Тибет і на самого великого ляму. Обміркувавши справу докладно, Даляй Ляма казав інжинірові відвезти золото на своє місце і золота взагалі більше ніде не добувати. Мабуть побоявся, що чужинці візьмуться видобувати золото в його країні, і сила його впаде.

Це так було за попереднього лями. За теперішнього обставини зміняються. Лясса, столиця Даляй Лями, куди чужинцям заборонено було вступати, має вже електричне світло, між Шангаєм і Ляссою літають літаки, то й можна сподіватися, що і з золотом буде інакше.

КЛОПОТИ З КОЗОЮ В МІСТІ

На одному з вуличних перехресть у Шікаґу поліція заарештувала козу, що здержала була вуличний рух. Коли власник кози зголосився на поліційну стацію по свою власність, йому предложено рахунок: $3.50 за держання кози один день; $2.50 за зїджену козою шапку; 95 центів за зїджений нею золочений кутас; $3 за викаджування поліційної стації; разом $9.95. „Вонаж ціла не варта $9.95!" — скричав власник і вибіг зо стації.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

ВЕСТ НЮТОН, ПА.

На цілі „Обєднання".

На мітінґу братства св. Миколая, від. 255 УНС, ухвалено виасиґнувати з каси на цілі Обєднання Українських Орґанізацій в Америці $5. Гроші вислано в належне місце.

Василь Світний, секр.